

**UCHWAŁA NR XXIII/238/26
RADY MIEJSKIEJ W MIĘDZYDROJACH**

z dnia 26 lutego 2026 r.

**w sprawie ustanowienia lokalnego programu pomocy społecznej w postaci programu osłonowego Gminy
Międzyzdroje „Korpus Wsparcia Seniorów – Usługi sąsiedzkie” na rok 2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, poz. 1436), art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214, poz. 718, poz. 1302) Rada Miejska w Międzyzdrojach uchwala, co następuje:

§ 1. Ustanawia się lokalny program pomocy społecznej w postaci programu osłonowego Gminy Międzyzdroje „Korpus Wsparcia Seniorów – Usługi sąsiedzkie” na rok 2026, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Międzyzdrojów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2026 r.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej

Iwona Czyż

PROGRAM OSŁONOWY GMINY MIĘDZYZDROJE „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW - Usługi sąsiedzkie” NA ROK 2026

I. Podstawa prawna programu osłonowego

Program osłonowy Gminy Międzyzdroje „Korpus Wsparcia Seniorów - Usługi sąsiedzkie” na rok 2026, zwany dalej „Programem”, jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.), tj. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

II. Cel programu osłonowego

Celem programu jest zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 60 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie Gminy Międzyzdroje zapewniających poprawę poczucia bezpieczeństwa i możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich.

Realizacja programu ma zapobiegać zdarzeniom mogącym wpłynąć na pogorszenie stanu zdrowia lub utraty życia seniora ze względu na brak stałej opieki.

Inne korzyści wynikające z realizacji Programu to:

- 1) podniesienie jakości życia osób starszych, zmniejszenie poziomu stresu związanego z chorobą lub samotnością oraz zminimalizowanie poczucia bycia ciężarem dla bliskich,
- 2) utrzymanie osób starszych, z niepełnosprawnościami w środowisku lokalnym, bez konieczności świadczenia całodobowej pomocy instytucjonalnej,
- 3) zapewnienie komfortu psychicznego rodzinie/opiekunom osób starszych, odciążenie od konieczności bycia w stałej gotowości, umożliwienie opiekunom godzenie ról, które pełnią w społeczeństwie,
- 4) zbudowanie silnej sieci wsparcia rodzinnego i sąsiedzkiego.
- 5) zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych.
- 6) podstawowa opieka higieniczno-pielęgnacyjna.
- 7) zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Program jest kontynuacją rozwiązań wprowadzonych na terenie Gminy Międzyzdroje w 2024 r.

III. Ocena sytuacji warunkująca realizację programu osłonowego

Badania demograficzne jasno wskazują, że tendencja przyrostu osób starszych w Gminie Międzyzdroje, podobnie jak w całym kraju, będzie systematycznie rosła.

Na terenie Gminy Międzyzdroje zamieszkują seniorzy w wieku 60 lat i więcej, którzy wymagają społecznego wsparcia w czynnościach dnia codziennego w postaci usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich.

Kierując się troską o bezpieczeństwo osób starszych, które nie są w stanie, m.in. przy pomocy rodziny i innych osób najbliższych, zabezpieczyć podstawowych potrzeb staje się zasadne wprowadzenie niniejszego programu osłonowego.

IV. Realizatorzy programu osłonowego

Program osłonowy realizowany będzie przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzdrojach.

V. Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu osłonowego

Program będzie realizowany w roku 2026.

Wsparciem w ramach programu objęci zostaną seniorzy w wieku 60 lat i więcej, zgłaszające się bezpośrednio do Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzdrojach, zamieszkujący na terenie Gminy Międzyzdroje, którzy borykają się z problemami z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Realizacja programu osłonowego obejmuje wsparcie gminy w zakresie rozwoju działań samopomocowych poprzez uruchomienie i utrzymanie usług opiekuńczych świadczonych w formule usług sąsiedzkich.

Gmina Międzyzdroje podjęła uchwałę, która określiła szczegółowo warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług.

Usługi sąsiedzkie obejmą pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgniacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem co pozwoli na uelastycznienie udzielanej pomocy i utrzymanie osoby starszej jak najdłużej w samodzielnym funkcjonowaniu.

Zakłada się, że z programu skorzysta do 5 osób.

VI. Finansowanie programu

1. Program finansowany będzie:

- 1) ze środków samorządowych:
- 2) lub z możliwością dofinansowania z innych źródeł.

2. Środki na powyższe zadanie zaplanowane zostały w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzdrojach

VII. Monitoring programu osłonowego

Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach realizowanego zadania prowadzić będzie rejestr uruchomionych środowisk pomocy sąsiedzkiej.

Z realizacji programu sporządzona zostanie roczna informacja przekazywana Radzie Miejskiej w Międzyzdrojach wraz z rocznym sprawozdaniem z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej.

VIII. Ochrona danych osobowych.

Ośrodek Pomocy Społecznej jest administratorem danych osobowych w zakresie danych osobowych pozyskanych do celów realizacji programu i/lub zlecenia udzielenia świadczenia w ramach przedmiotowego programu.

Uzasadnienie

Do zadań własnych gminy, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej należy podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Zgodnie z art. 110 ust. 10 ww. ustawy rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby zgłoszone przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w corocznych sprawozdaniach z działalności ośrodka, opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej.

Program jest elementem polityki społecznej Gminy Międzyzdroje w zakresie działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

Celem programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów – Usługi sąsiedzkie” na rok 2026 dla mieszkańców Gminy Międzyzdroje jest zapewnienie możliwości bezpiecznego funkcjonowania seniorów w ich miejscu zamieszkania poprzez wsparcie społeczne, wsparcie w czynnościach dnia codziennego, jak również poprzez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie danej gminy oraz poprawę poczucia bezpieczeństwa.

Program skierowany jest do seniorów w wieku 60 lat i więcej, mających problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Program jest kontynuacją rozwiązań przyjętych w 2024 r. Środki na realizację Programu zostały zaplanowane w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzdrojach.

Celem niniejszej uchwały jest umożliwienie korzystania z usług opiekuńczych w postaci usług sąsiedzkich. Z tego względu uchwale nadaje się wsteczną moc obowiązującą – od dnia 1 stycznia 2026 r. Przyjęcie odmiennego rozwiązania pozbawiłoby beneficjentów uchwały podstaw do korzystania z usługi sąsiedzkiej w okresie od dnia 1 stycznia 2026 r.

Zgodnie z treścią art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461), przepisy art. 4 tej ustawy nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

W przedmiotowej sprawie zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją na przeszkodzie nadaniu niniejszej uchwale mocy wstecznej, a wręcz czynią celowym nadanie uchwale takiego terminu wejścia w życie. Podkreślić należy, że uchwała nie nakłada obowiązków na jej adresatów, lecz przyznaje wyłącznie uprawnienia jej beneficjentom. Jak zaś orzekł m.in. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 30 września 2021 r., III FSK 2137/21, wsteczna moc obowiązywania prawa nadawana na podstawie art. 5 omawianej ustawy może dotyczyć przyznania praw, zaś wykluczyć należy możliwość zastosowania tej normy do nakładania obowiązków.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.